

Vergaderjaar 2013–2014

33 750 X

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2014

nr. 49

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 7 april 2014

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Defensie over de brief van 12 februari 2014 over het jaarplan 2014 van de Kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch gebied (Kamerstuk 33 750 X, nr. 41).

De Minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 4 april 2014. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Ten Broeke

De griffier van de commissie,
Van Leiden

1
Kunt u uiteenzetten of er met Venezuela wordt samengewerkt in het kader van drugsbestrijding en het tegengaan van wapensmokkel? Zijn er met Venezuela op die punten bilaterale afspraken gemaakt?

Er wordt niet structureel met Venezuela samengewerkt in het kader van drugsbestrijding of het tegengaan van wapensmokkel. Er zijn geen bilaterale afspraken met Venezuela op deze gebieden.

2
Kunt u toelichten wat de omvang is van de mensensmokkel, mensenhandel en andere vormen van illegale immigratie in het Caribisch gebied in het algemeen en het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch gebied in het bijzonder? Kunt u aangeven in welke mate de bestrijding hiervan door de Kustwacht bestempeld kan worden als effectief?

Uit diverse internationale onderzoeken blijkt dat illegale immigratie wereldwijd omvangrijk is. Er zijn geen betrouwbare cijfers van de omvang van illegale immigratie in het Caribisch gebied in het algemeen of voor het Koninkrijk in het bijzonder. Het verzamelen van dergelijke cijfers wordt bemoeilijkt doordat illegale immigratie zowel over land, via de lucht als via de zee plaatsvindt. Onder gezag van de lokale Openbare Ministeries vindt er op de eilanden verscherpt toezicht plaats op zowel de maritieme grens als de luchthavens. Hoewel de effectiviteit niet kan worden gebaseerd op het aantal aanhoudingen, heeft de inzet van de Kustwacht de afgelopen drie jaren wel degelijk geleid tot diverse aanhoudingen op zee.

3
Kunt u toelichten waarom de uitgaven binnen het Kustwachtbudget, die verband houden met de luchtverkenningcapaciteit, volledig door Nederland worden gefinancierd en niet vallen binnen de verdeelsleutel?

De financiering van de luchtverkenningcapaciteit voor de Kustwacht is een toezegging van de Nederlandse regering na het afstoten van de Orion P-3 vliegtuigen in 2005. Deze vloeit voort uit het belang van de uitvoering van luchtverkenningstaken door de Kustwacht in het kader van internationale verplichtingen van het Koninkrijk.

4
Wordt er gebruik gemaakt van drones bij luchtverkenningen door de Kustwacht? Zo ja, welk type drone wordt ingezet en in welke mate? Zo nee, overweegt u het gebruik van drones om de opsporings- en toezichthoudende taken optimaal uit te kunnen voeren en eventueel kosten te besparen?

Nee, de Kustwacht beschikt niet over *unmanned aerial vehicles*. Bij het opstellen van het nieuwe Lange Termijnplan (2019–2027) van de Kustwacht zal wel aandacht worden besteed aan de wenselijkheid en mogelijkheden van unmanned luchtverkenning.

5
Is bij u bekend of en in welke mate drugs-, wapen- en mensensmokkel fungeren als financieringsbronnen voor Hezbollah? Kunt u aangeven welke terroristische groeperingen mogelijk profiteren van de drugs-, wapen- en mensensmokkel zoals in het jaarplan 2014 staat?

In het Jaarplan is alleen opgenomen dat drugs-, wapen- en mensen-smokkel mogelijke financieringsbronnen zijn voor terroristische daden. Er is mij geen specifieke informatie bekend over betrokkenheid van terroristische groeperingen.

6

In hoeverre is er controle op goede uitvoering van het strafvorderlijk optreden onder het gezag van de (Kustwacht-)officier van justitie van het land dat rechtsmacht heeft?

Iedere aanhouding van de Kustwacht wordt na overdracht van verdachten of inbeslaggenomen goederen aan de betrokken landsopsporingsinstantie, getoetst door een hulpofficier van justitie. Meerdere keren per jaar komen de lokale officieren van justitie samen met de leidinggevenden van de betreffende kustwachtsteunpunten. Hierbij worden concrete zaken geëvalueerd, procedures getoetst en nieuwe wet- en regelgeving besproken. Tot slot komen drie tot vier maal per jaar de procureur-generaal, de hoofdofficier van justitie, de officier van justitie en de directeur Kustwacht in het Kustwacht Vierhoeksoverleg bijeen. Hierbij zijn tevens de korpschef van politie en het hoofd douane aanwezig. Bij dit Vierhoeksoverleg wordt de wijze van optreden en samenwerking met onder andere de Kustwacht op meer strategisch niveau besproken.

7

Kunt u aangeven hoe de samenwerking met de immigratiediensten ten aanzien van mensensmokkel sinds 10 oktober 2010 verloopt? Zijn er problemen of obstructies geweest?

De samenwerking verloopt goed. Er zijn geen problemen of obstructies geweest.

8

Hoe verhoudt de inzet van de middelen en de capaciteiten van de Kustwacht op de gestelde taken zich tot elkaar?

De Kustwacht is in staat haar taken uit te voeren met inzet van de huidige mix van operationele middelen.

9

Wat zijn de ervaringen tot dusverre met de verbaliserende taak van de Kustwacht jegens de (ei)landelijke autoriteiten met betrekking tot toezicht op het milieu?

Er zijn nog weinig concrete gevallen geweest waarbij de Kustwacht in het kader van toezicht op het milieu verbaliserend heeft opgetreden. De afgelopen vijf jaar is er hiervoor in totaal 20 keer proces verbaal opgemaakt. In alle gevallen was de samenwerking goed.

10

In hoeverre heeft Nederland controle op decentrale informatieverwerking?

Voor de Kustwacht faciliteert en ondersteunt het Maritiem Informatieknooppunt bij de Kustwachtstaf het proces van (decentrale) informatieverwerking en -analyse. Dit centrale informatieknooppunt verwerkt en verrijkt de decentraal vergaarde informatie, waarna het ter beschikking komt ten behoeve van het informatiegestuurde optreden van de Kustwacht.

11

Kunt u aangeven waarom de samenhang binnen de justitiële keten in de landen niet op orde is? Waar zitten de knelpunten?

Dit is primair een zaak van de Ministers van Justitie en de Openbare Ministeries van de landen. In 2012 is uit onderzoek gebleken dat met name de onderlinge informatie-uitwisseling binnen de justitiële keten onder aansturing van de Openbare Ministeries kan worden verbeterd. De knelpunten bevinden zich onder meer in de ontsluiting van digitale datasystemen, wetgevingstrajecten en het ontbreken van samenwerkings-overeenkomsten tussen ketenpartners van de diverse landen.

12

Wanneer wordt de Kamer ingelicht over de eventuele consequenties die het verbeterplan van het OM heeft voor de prestatie-indicatoren zoals ze nu door de Kustwacht zijn afgesproken?

Eerst zullen de Openbare Ministeries de consequenties van het verbeterplan zoals opgesteld door de hoofdofficier van justitie van Aruba uitwerken. Dit kan gevolgen hebben voor de prestatie-indicatoren. Dit moet nader worden gezien. Afspraken over te gebruiken prestatie-indicatoren worden gemaakt in overleg tussen de verschillende bij de Kustwacht betrokken landen en ministeries, vertegenwoordigd in de Kustwachtcommissie. De cijfers komen tot uitdrukking in het Jaarplan. Nadat het Jaarplan is vastgesteld door de Rijksministerraad, wordt het aan de Kamer aangeboden.

13

Welke aanvullende normen zijn opgesteld ter verdere kwantificering van de resultaten?

Waar voorheen een enkele norm bestond voor het aantal te realiseren vaaruren met lichte vaartuigen, wordt sinds 2014 onderscheid gemaakt tussen de te realiseren vaaruren met de Super-RHIB en de te realiseren vaaruren met de *Justice 20* vaartuigen.

14

Waarom zijn alleen operationele indicatoren opgenomen en geen indicatoren voor het daadwerkelijke werk en resultaten van de Kustwacht, zoals de hoeveelheid en frequentie van drugs-onderscheppingen, aantal arrestaties van mensenhandelaars et cetera?

Effectiviteit en doelmatigheid van de Kustwacht zijn niet (uitsluitend) te meten op basis het aantal in beslag genomen kilo's drugs of het aantal arrestaties of uitgeschreven processen-verbaal. Voor een zo optimaal mogelijke inzet van de middelen wordt daarom gemeten aan de hand van normen voor de operationele, materiële en personele prestaties van de Kustwacht (prestatie-indicatoren).

15

In hoeverre is het verstandig om de Kustwacht te decentraliseren onder aansturing van lokale diensthoofden? Is de buitengrens van het Koninkrijk niet een Koninkrijkstaak?

Het kader van de inzet van de Kustwacht is niet gewijzigd. Dat is en blijft de Rijkswet. Dat betekent ook dat de directeur van de Kustwacht belast blijft met de algehele leiding van de Kustwacht. De hoofden van de verschillende steunpunten hebben in de pilot slechts het mandaat gekregen om een aantal taken en bevoegdheden op uitvoerend niveau op

het gebied van operaties, personeel, scholing en materieel op het steunpunt af te doen. Dit omdat deze zaken het best lokaal kunnen worden belegd. De directeur blijft echter verantwoordelijk, ook wat betreft integriteit en de controle hierop. De pilots zullen in 2014 worden geëvalueerd.

16

Per wanneer verwacht u dat de organieke boordhelikopters (NH-90) weer inzetbaar zijn?

In mijn brief van 11 maart jl. (Kamerstuk 25 928, nr. 58) heb ik uw Kamer op de hoogte gebracht van verhoogde corrosie en slijtage aan de NH-90. De aard en omvang van het probleem is momenteel in onderzoek. Eventuele gevolgen voor operaties in de toekomst zijn nu nog niet aan te geven. Ik zal de Kamer informeren zodra daar meer over bekend is.

17

Wat is de stand van zaken van het onderzoek naar de mogelijkheden om een buitenlandse boordhelikopters aan boord van de stationsschepen te detacheren?

Een Nederlandse Cougar-helikopter is gestationeerd in het Caribische gebied en opereert vanaf de luchthaven Hato op Curaçao. Voor het 1e en 2e trimester 2014 is een helikopter van de Amerikaanse Coastguard geëmbarkeerd aan boord van de stationsschepen Zr. Ms. Zeeland en de Zr. Ms. Groningen gedurende de periodes dat deze schepen worden ingezet voor counterdrugoperaties (CTG 4.4). De onderhandelingen voor stationering van een Spaanse helikopter aan boord van de Zr. Ms. van Speijk in het 3e trimester 2014 zijn nog niet voltooid. Zodra duidelijk is of dit wel of geen doorgang vindt, zal ik uw Kamer hierover informeren.

18

Zijn er de afgelopen rapportage periode incidenten, zoals strafbare feiten, geweest waarbij medewerkers van de Kustwacht betrokken zijn? Hoeveel ontslagen zijn er geweest in verband met incidenten? Hoeveel incidenten zijn er geweest? Neemt dit de afgelopen vijf jaar toe of af?

In 2013 zijn er vijf gevallen geweest waarbij sprake was van onverantwoordelijk gedrag of schending van integriteit. De betrokken functionarissen zijn geschorst. Tevens is voor hen beëindiging van de terbeschikkingstelling aan de Kustwacht gevraagd aan de betrokken Minister. In 2009, 2010 en 2012 zijn er geen gevallen bekend. In 2011 was er sprake van twee gevallen.

19

Is al bekend hoeveel de walradar voor de Bovenwindse eilanden gaat kosten? Op welke termijn zou realisatie mogelijk zijn en waar is die van afhankelijk?

Na een uitgebreide studie eind 2004 is recent geen onderzoek uitgevoerd naar de verwachte kosten van een walradar voor de Bovenwinden of de termijn waarbinnen deze gerealiseerd kan worden. Realisatie is onder meer afhankelijk van de beschikbaarheid van (financiële) middelen. Binnen de huidige begroting is hiervoor geen ruimte.

20

In hoeverre is het verstandig om het Defensiepersoneel te vervangen door lokaal personeel? Hoe houdt Nederland een goed toezicht op correcte uitvoering?

Meer invulling van functies bij de Kustwacht door lokaal personeel past bij de ontwikkelingsfase waarin de organisatie zich thans bevindt. Bij het vervangen van Defensiepersoneel door lokaal personeel, is de kwalitatieve geschiktheid van dat lokale personeel randvoorwaardelijk. Betrokken lokaal personeel komt dus enkel voor deze functies in aanmerking als het voldoet aan de opleidings-, kennis- en ervaringseisen die aan de betreffende functie zijn gesteld. Waar het interne kandidaten betreft, spreekt de Kustwachtstaf specifieke opleidings- en ervaringstrajecten met de betrokken functionarissen af. De directeur Kustwacht bewaakt het succesvol doorlopen van deze trajecten. Overigens zal nooit al het Defensiepersoneel worden vervangen door lokaal personeel.

21

Hoe zal de vervanging van Defensiepersoneel door lokaal personeel zich na 2014 voortzetten?

Indien aan de voorwaarden kan worden voldaan, zullen in 2015 vier personen van Defensie worden vervangen door lokaal personeel en in 2016 en 2017 drie functionarissen per jaar. In 2018 zullen zo mogelijk twee personen door lokaal personeel worden afgelost. Dan zullen in totaal nog 30 personen van Defensie bij de Kustwacht werkzaam zijn.

22

Hoe is de huidige verhouding tussen de hoeveelheid lokaal en Defensiepersoneel bij de Kustwacht?

Op dit moment zijn 196 personen lokaal personeel (inclusief 31 personen in de initiële opleiding) en 42 personen van Defensie werkzaam bij de Kustwacht.

23

Hoe waarborgt u de kwaliteit van het Kustwachtpersoneel met de aanwas van nieuw lokaal personeel en de reductie van Defensiepersoneel?

Zie het antwoord op vraag 20.

24

Wat is het verschil van inzicht wat betreft de erkenning van opleidingen?

Personeel van de Kustwacht is afkomstig uit zowel het Caribisch deel van het Koninkrijk als uit Nederland. De medewerkers hebben een verschillende opleidingsachtergrond, namelijk civiele maritieme opleidingen of maritieme opleidingen van de Koninklijke Marine. Hierdoor is er lange tijd onduidelijkheid geweest of het personeel aan boord beschikt over de juiste formele vaarbevoegdheden. De ophanden zijnde aangepaste Wet Zeevarenden heeft ertoe geleid de vereisten nader te bezien en te formaliseren.

De Kustwacht heeft het betreffende personeel van de cutters in kaart gebracht en per bemanningslid inzichtelijk gemaakt welke opleidingen en trainingen bij welke maritiem instituten zijn gevolgd. Hieruit is gebleken dat een deel van de bemanningen van de cutters niet beschikt over een geldig Nederlands vaarbevoegdheidsbewijs of geen geldig bewijs heeft voor de functie die aan boord wordt vervuld. De belangrijkste reden hiervan is dat een deel van de door de bemanning gevolgde opleidingen en trainingen niet door Nederland worden erkend. Nederland kan namelijk niet beoordelen of de opleidingen en trainingen kwalitatief (on)voldoende zijn, dan wel het instituut dat de opleiding/training gegeven heeft is/was

niet erkend. Vanaf 2014 volgen de personeelsleden die nog niet beschikken over een Nederlandse vaarbevoegdheid, in overleg met de Inspectie Leefomgeving en Transport en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, een opleidings- en trainingstraject dat resulteert in het toekennen van een deze Nederlandse (en dus internationaal) erkende vaarbevoegdheid.

25

In hoeverre is het niveau Nederlands, zowel schriftelijk als mondeling, na succesvolle afronding van de zomercursus Nederlands toereikend om adequaat binnen de Kustwacht te functioneren? Hoe wordt gezorgd dat het taalniveau op het gewenste niveau blijft op de langere termijn en dat dit doorontwikkelt?

Nederlandse taalvaardigheid is vooral voor het Kustwachtpersoneel van Sint Maarten een voortdurend aandachtspunt. Succesvolle voltooiing van de zomercursus draagt bij aan de Nederlandse spreek- en schrijfvaardigheid van de cursisten van Sint Maarten, die instromen in de initiële opleiding. Het stelt de cursisten beter in staat de theoretische delen van de initiële opleiding, zoals de module «Bijzonder Agent van Politie», met positief resultaat te voltooien. Daarnaast organiseert de Kustwachtstaf opfriscursussen in het schrijven van (Nederlandse) processen-verbaal en verslagen.

26

Hoe wordt de doorlooptijd en afwikkeling van Landsbesluiten in 2014 gereduceerd?

De Kustwacht heeft afspraken gemaakt met de betrokken ambtelijke afdelingen bij de drie afzonderlijke landen om maandelijks de actuele stand van zaken te bespreken. Tevens wordt van Kustwachtzijde assistentie geleverd bij het opstellen van conceptadviezen en -besluiten. Ten slotte zal hiervoor ook op politiek niveau aandacht voor blijven worden gevraagd.

27

Wat zijn de financiële gevolgen van het failliet van de leverancier van de bijboten?

Na het faillissement is het contract voor de levering van de bijboten overgenomen door een bij de productie betrokken onderleverancier. Hiermee is zoals nu voorzien een additionele kostenpost van € 36.000,- gemoeid.

28

Wat zijn de gevolgen van de reductie van het aantal gemaakte overuren onder lokaal personeel voor de salarisverhoudingen tussen lokaal en Nederlands personeel?

De vergoeding voor overwerk maakt geen onderdeel uit van het salaris, maar is een compensatie voor arbeid die verricht wordt buiten het normale rooster. Deze compensatie kan behalve in geld ook in vrije tijd worden uitgekeerd.

29

Waarom wordt het overige deel van het budget niet door middel van een verdeelsleutel gefinancierd?

De financiering van de personele en materiële exploitatie-uitgaven, het vaste budget kleine investeringen en de investeringsuitgaven uit het LTP 2009–2018 worden door de landen gezamenlijk gedragen. Sinds de oprichting van de Kustwacht in 1995 wordt hiervoor een vaste verdeelsleutel gehanteerd tussen de landen van het Koninkrijk. De inzet van Defensiemiddelen (via de begroting van Defensie), de luchtverkenning (incl. de integrale exploitatie van het steunpunt Hato) worden door Nederland betaald.

30

Wat zijn de gevolgen voor de invulling van de begroting indien een van de landen niet op tijd betaalt voor haar deel van de kosten voor de Kustwacht? Hoe worden deze gevolgen onderzocht? Verwacht u problemen met de betaling door de landen in het Caribisch gebied van de kosten van de Kustwacht voor 2014?

Op de inzet Defensiemiddelen na, wordt de begroting van de Kustwacht volledig gefinancierd vanuit begrotingshoofdstuk IV Koninkrijksrelaties. Vanuit de Rijksbegrotingsvoorschriften draagt het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zorg voor de doorberekening en ontvangst van de bijdrage van de landen. Er worden voor 2014 geen problemen met de betaling van de landen verwacht.